

Begroting 2026

met
meerjarenraming
2027 – 2029

8 september 2025

Begroting 2026 met meerjarenraming 2027-2029

versie 8 september 2025

Voor u ligt de Begroting 2026 met daarin de meerjarenraming 2027 - 2029 van het Regionaal Archief Zuid-Utrecht (RAZU) (hierna: Begroting 2026).

De Begroting 2026 sluit aan op de Kadernota 2026 die op 3 april 2025 bestuurlijk is vastgesteld. De toen doorgevoerde bezuinigingen zijn daarom ook opgenomen in de begroting.

De Begroting 2026 is besproken en vastgesteld in de bestuursvergadering van 8 september 2025. Het bestuur heeft kennisgenomen van de meerjarenraming 2027-2029.

Conform art. 22 van de gemeenschappelijke regeling RAZU 2024 is aan de raden van de deelnemende gemeenten gevraagd om een eventuele zienswijze in te dienen op de ontwerp-versie van de begroting. De ontvangen zienswijzen hebben niet geleid tot een wijziging van het stuk.

Als in de tekst van deze Begroting 2026 cijfers staan die afwijken van de cijfers in de financiële doorrekening, kan er sprake zijn van typefouten. De cijfers in de financiële doorrekening zijn dan leidend.

Inhoudsopgave

Zienswijzen op de (ontwerp-)Kadernota 2026.....	1
Het Regionaal Archief Zuid-Utrecht.....	1
Begroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029.....	2
Paragrafen.....	5
Programmaplan.....	8
Staat van Baten en Lasten.....	11

Wijzigingen in de opzet van dit document

Met ingang van 2025 wordt geëxperimenteerd met het verkorten van documenten uit de jaarcyclus (kadernota, begroting, begrotingswijziging en jaarrekening). Hierbij wordt gekeken naar het primaire doel van een document, waarbij die informatie die voor de eindgebruiker het belangrijkste is naar voren wordt gehaald. Dit heeft er toe geleid dat in deze begroting het programmaplan is ingedikt en de volgorde van de verschillende onderdelen is aangepast. Uiteindelijk blijft het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) leidend voor wat betreft de hoofdonderdelen van het document.

We nodigen alle lezers uit om op- en aanmerkingen over deze nieuwe aanpak met ons te delen.

Thema van 2025: Natuurlijk!

Het thema van de Maand van de Geschiedenis 2025 is 'Natuurlijk!'. Vandaar dat u op alle stukken van deze cyclus, te beginnen met de kadernota 2026, afbeeldingen vindt die met dit thema te maken hebben. Op de voorpagina van deze begroting: Tekening uit de Flora Batava van een *Polygonum lapathifolium* var. *nodosa* (bleekbloeiende duizendknoop met gezwollen geledingen), 1844. Toegang 400 Topografisch Historische Atlas Algemeen, inventarisnummer 12.

Zienswijzen op de (ontwerp-)Kadernota 2026

Deze begroting is opgesteld met inachtneming van de zienswijzen die door de gemeenteraden van de deelnemers zijn ingediend op de (ontwerp-)Kadernota 2026. Deze zienswijzen hebben niet geleid tot financiële wijzigingen in de opzet van de Begroting. Zie de kop 'Bezuinigingsopgave' op pagina 3 voor meer informatie.

Het Regionaal Archief Zuid-Utrecht

Het Regionaal Archief Zuid-Utrecht (RAZU) is een gemeenschappelijke regeling (GR) van de gemeenten Bunnik, Houten, Utrechtse Heuvelrug, Rhenen, Vijfheerenlanden en Wijk bij Duurstede.

Het RAZU heeft een tweeledig doel:

- enerzijds het uitvoeren van de Archiefwet 1995,
- anderzijds het vervullen van de functie van regionaal kennis- en informatiecentrum op het gebied van de lokale en regionale geschiedenis, door het opbouwen en beheren van een zo breed mogelijke collectie historische bronnen en door te zorgen dat zoveel mogelijk mensen daarvan kunnen genieten en gebruik maken.

De huidige GR trad op 1 september 2024 in werking en betreft een Bedrijfsvoeringsorganisatie. Het bestuur wordt gevormd door de portefeuillehouders van de zes gemeenten. De organisatie bestaat op 1 januari 2026 uit 11,87 Fte en is gevestigd in Wijk bij Duurstede.

Opdracht en taken

De zes gemeenten hebben bij het RAZU de taken belegd die volgen uit de Archiefwet 1995 en taken die horen bij de functie van regionaal kennis- en informatiecentrum.

De opdracht aan het RAZU, zoals vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling, is:

- De zorg voor en het beheer van de in de archiefbewaarplaats berustende archiefbescheiden van de deelnemende gemeenten, zoals nader omschreven in de Archiefwet 1995;
- Het toezicht op het beheer van de archiefbescheiden van de deelnemende gemeenten, voor zover die deze niet zijn overgebracht;
- Het stimuleren van de lokale en regionale geschiedbeoefening;
- Het aanleggen, beheren en bewaren van een zo compleet mogelijke collectie bronnen op het gebied van de lokale en regionale geschiedenis.

Begroting 2026 en meerjarenraming 2027-2029

Uitgangspunten

Het uitgangspunt van het Regionaal Archief Zuid-Utrecht is om behoudend maar ook realistisch te begroten en de lastenverzwaring voor de deelnemende gemeenten zoveel mogelijk te beperken. De huidige uitgangspunten voor indexatie zijn vastgesteld in de bestuursvergaderingen van 9 maart en 7 december 2022.

Indexatie

De loon-, en prijsindex worden overgenomen uit de Septembercirculaire (zie hiervoor tabel 4.2.2 in de Septembercirculaire).

- De gehanteerde loonindex is 2,1%
- De gehanteerde prijsindex is 2,7%
- De indexatie wordt enkel op het primaire jaar toegepast. In de meerjaren doorrekening wordt een nullijn ten opzichte van het primaire jaar gehanteerd.

De basis voor de indexering wordt gevormd door de verwachting voor 2026 in de septembercirculaire 2024. Deze verwachting wordt gecorrigeerd voor de (hogere of lagere) verwachting in de twee jaren daarvoor, omdat de verschillen in 2024 en 2025 doorwerken in 2026.

Salariskosten

- De post salariskosten wordt begroot op basis van de vastgestelde omvang van de formatie en de hoogste periodiek per functieschaal. Met ingang van 2026 wordt deze post met 5% verlaagd als bezuinigingsmaatregel.
- De post salariskosten wordt begroot op basis van de vigerende Cao.
- In de Eerste Begrotingswijziging van het jaar worden de salariskosten opnieuw begroot, op basis van de dan geldende Cao. Bij tussentijdse Cao-wijzigingen zullen extra begrotingswijzigingen doorgevoerd worden.

	2024	2025	2026
septembercirculaire 2023			
Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers	6,3%	5,4%	
Prijs overheidsconsumptie, netto materieel (imoc)	3,5%	1,6%	
septembercirculaire 2024			
Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers	5,6%	4,8%	3,4%
Prijs overheidsconsumptie, netto materieel (imoc)	2,9%	2,7%	2,2%
correctie van 2023 naar 2024			
Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers	-0,7%	-0,6%	-1,3%
Prijs overheidsconsumptie, netto materieel (imoc)	-0,6%	1,1%	0,5%
Te hanteren indexering 2026			
Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers			2,1%
Prijs overheidsconsumptie, netto materieel (imoc)			2,7%

Verdeelsleutel

Het model waarbij de kosten van de gemeenschappelijke regeling over de zes deelnemende gemeenten worden verdeeld is in 2011 vastgesteld en op 18 december 2019 bevestigd voor de periode 2021 t/m 2026. Conform het bestuursbesluit van 3 april 2024 is de looptijd van deze verdeelsleutel verlengd voor de jaren 2027 t/m 2029. De herijking van de grondslagen is daarmee ook uitgesteld.

Het model gaat uit van drie kostencomponenten en twee grondslagen. De grondslagen zijn gebaseerd op het inwoneraantal en de hoeveelheid overgebracht archief. De drie kostencomponenten zijn:

- A. De kosten voor personeel en materiaal, die worden afgeleid van het aantal inwoners;
- B. De kosten voor de archiefbewaarplaats, die worden afgeleid van de hoeveelheid archief die daar is of zal worden ondergebracht;
- C. De kosten voor de overhead en de overige ruimten, die worden berekend op basis van een combinatie van de kosten van A en B.

De bekostiging van het e-depot is nog niet omgezet naar deze structuur, waardoor deze kosten op moment van schrijven geheel aan component A worden toegewezen.

2% winstopslag

In de april vergadering van 2026 wordt het cultuurhistorische activiteitenprogramma voor 2026 vastgesteld. De kosten die hiervoor in 2026 worden gemaakt worden in de Eerste Begrotingswijziging 2026 opgenomen. Omdat deze kosten geheel worden gedekt uit de 2% winstopslagreserve zijn ze niet van invloed op de gemeentelijke bijdragen. De projecten zelf en de kosten komen daarom in deze begroting niet aan bod.

Bezuinigingsopgave

Het bestuur heeft bij de opstelling van de ontwerp-Kadernota 2026, vastgesteld op 27 november 2024, besloten te bezuinigen op de lasten van het RAZU. Hiermee komt het bestuur de aangesloten gemeenten tegemoet, die vanaf 2026 in een moeilijke financiële situatie verkeren. Het bestuur heeft, na uitvoerig overleg op basis van twee onderzoeken, besloten om:

1. De personeelslasten op 95% te begroten
2. De overige personeelskosten te verlagen van 3% naar 2,5%
3. De gehuurde kantoorruimte van het RAZU te verkleinen

Met deze maatregelen heeft het bestuur de begroting 4,92% verlaagd ten opzichte van de meerjarenraming in de begroting van 2025.

De ontwerp-kadernota is voor zienswijzen aan de gemeenteraden voorgelegd. Voor zover de gemeenteraden gebruik hebben gemaakt van het recht op zienswijzen is unaniem waardering uitgesproken voor de genomen stappen. De gemeenteraad van Wijk bij Duurstede heeft daarbij verzocht om bij de bezuinigingsopgave uit te gaan van begrotingsjaar 2025 en te streven naar een reductie van de deelnemersbijdrage van 5%. De gemeente Rhenen heeft aangegeven niet te kunnen uitsluiten dat in de toekomst meer bezuinigingsmaatregelen worden gevraagd.

Het bestuur heeft kennisgenomen van de zienswijzen. De bestuurlijke behandeling van de zienswijzen heeft niet geleid tot een aanpassing van de bezuinigingsmaatregelen.

Toelichting op de lasten

Personeelslasten

De formatie van het RAZU bestaat op 1 januari 2026 uit 11,87 Fte. De personeelslasten worden op 95% van de maximale lasten begroot.¹ Naast de salariskosten wordt 2,5% van de salariskosten begroot voor overige personeelskosten. Hieronder vallen onder andere opleidingen en reiskosten.²

Op het moment van opstelling van deze begroting is de VNG nog in onderhandeling met de bonden over een nieuwe Cao-Gemeenten. Naar verwachting zal er een loonstijging volgen, maar daarover is op dit moment nog geen zekerheid. Zodra een akkoord is bereikt zal het effect hiervan met een begrotingswijziging worden doorgevoerd.

Materiaalkosten

Deze bestaan uit vier soorten posten:

- Tot 'organisatiekosten' horen de bureaunkosten, bestuurskosten, vrijwilligerskosten.
- Tot 'materiaalkosten' horen alle kosten die te maken hebben met het verwerven, beheren, behouden en beschikbaar stellen van de analoge collectie.
- Tot 'digitaliseringskosten' horen alle kosten die te maken hebben met het digitaliseren van de analoge collectie en het beheer, behoud en beschikbaar stellen van zowel het gedigitaliseerde als het digital born materiaal.
- Tot 'e-depot kosten' horen alle structurele kosten die te maken hebben met het inrichten en beheren van de e-depotvoorziening. De ontwikkeling van deze post in de jaren 2026-2029 is conform het bestuursbesluit e-depot (december 2021).

¹ Conform bezuinigingsmaatregel 1 wordt niet uitgegaan van 100% maar 95% personeelslasten.

² Conform bezuinigingsmaatregel 2 zijn de overige personeelslasten teruggebracht van 3% naar 2,5%.

Bedrijfskosten

Het RAZU heeft verschillende dienstverleningsovereenkomsten gesloten. Het overzicht hiervan is opgenomen bij de Paragrafen, onderdeel overhead. De dienstverleningsovereenkomsten zijn aangegaan voor meerdere jaren.

Het RAZU huurt kantoorruimte in het gemeentehuis van Wijk bij Duurstede en een extern magazijn.³

Kosten archiefbewaarplaats

De kosten van de huidige archiefbewaarplaats bestaan uit drie componenten. Het onderdeel kapitaallasten is in 2010 vastgesteld en zal niet stijgen. Bij de andere twee componenten, te weten de exploitatiekosten en de servicekosten, wordt contractueel indexatie toegepast. De hoogte daarvan wordt pas definitief bepaald in november van het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar. De huidige stijging is dan ook gebaseerd op de index die ook bij de overige posten gehanteerd wordt.

Uitvoering prestatieovereenkomst Vijfheerenlanden

Het RAZU en de gemeente Vijfheerenlanden hebben in augustus 2020 een prestatieovereenkomst gesloten, waarbij het RAZU gedurende tien jaar een groot deel van de nog niet overgebrachte archieven van Vijfheerenlanden in goede, geordende en toegankelijke staat zal brengen.

De overeenkomst is gebaseerd op het bestuursbesluit over de toetreding van de gemeente Vijfheerenlanden tot de GR RAZU op 21 augustus 2019. Hierin is een totaalbedrag van €632.000 opgenomen voor salariskosten (€532.000), materiaalkosten (€50.000) en restauratiekosten (€50.000). De gemeente Vijfheerenlanden heeft dit bedrag in oktober 2020 vooruitbetaald aan het RAZU.

³ Conform bezuinigingsmaatregel 3 is de huur van kantoorruimte teruggebracht. In de begroting is een inschatting gemaakt, waarover de onderhandelingen met de gemeente Wijk bij Duurstede (verhuurder) nog moeten worden gevoerd.

Voor het jaar 2026 is 1/10de deel van de prestatieovereenkomst als lasten begroot. Daarmee samenhangend is een vergelijkbaar bedrag als inkomsten begroot.

Medio 2024 stelden de gemeente en het RAZU gezamenlijk vast dat de uitvoering van deze werkzaamheden stokte en dat het verkennen van een andere aanpak wenselijk was. Het RAZU heeft hierin een voortrekkersrol en heeft op het moment van schrijven een verkennende schouw gedaan. Er wordt gewerkt aan een eerste plan van aanpak. Het is mogelijk dat bij deze aanpak de financieringsafspraken tussen de gemeente en het RAZU worden herzien, waardoor de begroting van het RAZU moet worden aangepast zodra de afspraken definitief zijn gemaakt.

Paragrafen

Conform het BBV zijn de voorgeschreven paragrafen in deze Begroting opgenomen. Een aantal paragrafen is weliswaar verplicht, maar het RAZU verricht geen activiteiten die daarin behoren te worden opgenomen. Dit betreft de paragrafen: Onderhoud kapitaalgoederen, Verbonden partijen en Grondbeleid.

Weerstandsvermogen en risico's

Deze paragraaf beschrijft de middelen en mogelijkheden waarover het RAZU beschikt om niet begrote risico's of tegenvallers te dekken en een overzicht van de risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van betekenis kunnen zijn voor de financiële positie.

Het RAZU heeft op de balans geen eigendommen, zodat in dat opzicht geen risico aanwezig is. De bezuinigingen die zijn doorgevoerd in deze begroting introduceren een risico op negatieve exploitatiesaldi. Een eventueel negatief exploitatiesaldo wordt door de deelnemende gemeenten afgewikkeld conform artikel 24 van de gemeenschappelijke regeling RAZU 2024 (was artikel 22 in GR RAZU 2020). In feite is daarmee een groot deel van de risico's afgedekt.

De archieven en collecties die zich in de archiefbewaarplaats bevinden, zijn niet verzekerd. Dat is een keuze die door veel archiefdiensten en musea wordt gemaakt. De kosten van een reconstructieverzekering voor de collectie zijn hoog.

Het RAZU heeft beheersmaatregelen getroffen om de risico's op schade als gevolg van calamiteiten te beperken. De risico's ten aanzien van een eventuele calamiteit zijn beperkt als gevolg van de strenge eisen waaraan archiefbewaarplaatsen moeten voldoen. Deze eisen zijn neergelegd in de Archiefregeling. Het RAZU beschikt over een archiefbewaarplaats die in 2010 door de Gedeputeerde Staten is goedgekeurd. In de depots zijn watermelders geplaatst en het gebouw is voorzien van brand- en inbraaksignalering. Het RAZU beschikt over een actueel en vastgesteld collectiehulpverleningsplan. Een calamiteit van geringe omvang kan in eerste aanleg door de medewerkers van het RAZU zelf worden bestreden.

Door de geringe omvang van de organisatie en de voor de meeste taken vereiste specifieke deskundigheid en ervaring is langdurige ziekte of vertrek van een medewerker een risico voor de continuïteit van de taakuitvoering. Relevant in dit verband is de inzet van een medewerker archieven voor de uitvoering van de prestatieovereenkomst Vijfheerenlanden. Bij uitval van deze medewerker kan niet voldaan worden aan de aangegane verplichting. Een tweede risico van de aangegane prestatieovereenkomst RAZU-Vijfheerenlanden is dat de daadwerkelijke inzet van jaar tot jaar kan verschillen, waardoor de extra inkomsten uit de prestatie overeenkomst niet ingezet kunnen worden voor vaste formatie-uitbreiding. Indien vanuit dit budget tijdelijke medewerkers worden aangenomen heeft het RAZU dus te maken met WW-verplichtingen en een transitievergoeding.

Financiering en treasury

In deze paragraaf worden de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille opgenomen. Het RAZU kent geen eigen financiering, de deelnemende gemeenten betalen bij voorschot hun bijdrage.

In mei 2012 stelde het bestuur van het RAZU een Treasurystatuut vast. Van de eerder noodzakelijk geachte financiële beheersverordening (op grond van de Gemeentewet, artikel 212, 213 en 213a) werd, in overleg met de provinciaal toezichthouder, afgezien. In de gemeenschappelijke regeling RAZU 2024 artikel 20 (was artikel 18 in GR RAZU 2020) is opgenomen dat het Treasurystatuut 2012 van kracht blijft en een financiële beheersverordening onnodig wordt geacht.

Het RAZU is gehouden aan de regels van het ministerie van Financiën over het verplicht schatkistbankieren. Voor zover de gelden het drempelbedrag overstijgen worden deze gelden aangehouden op een rekening-courant bij 's Rijks schatkist.

Bedrijfsvoering

Deze paragraaf geeft inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens voor wat betreft de bedrijfsvoeringsonderdelen personeel, informatisering, automatisering, communicatie, organisatie, financieel beheer en huisvesting.

Overheaddienstverlening

In de loop van de jaren heeft het RAZU verschillende dienstverlenings-overeenkomsten gesloten. Te weten:

- HR overeenkomst met de gemeente Houten. Deze is in 2023 geactualiseerd.
- Overeenkomst Huisvesting RAZU; Receptie, post en -facilitaire zaken met de gemeente Wijk bij Duurstede. Deze is in 2021 geactualiseerd.
- ICT overeenkomst met de gemeente Houten. Deze is in 2022 geactualiseerd.
- Overeenkomst voor de financiële administratie en het opstellen van de P&C documenten (Kadernota, Begroting, Begrotingswijziging en Jaarstukken).
- Overeenkomst met Functionaris Gegevensbescherming.
- Overeenkomst met Rentokil voor ongedierte preventie.

Waar nodig wordt aanvullende expertise ingehuurd, specifiek juridische expertise op het gebied van informatierecht, privacy en auteursrecht.

Personeel en vrijwilligers

De formatie van het RAZU bestaat op 1 januari 2026 uit 11,87 FTE. De leeftijd van de medewerkers varieert tussen de 31 jaar en de 66 jaar. Alle medewerkers zijn in vaste of tijdelijke dienst van de gemeente Houten en worden langdurig gedetacheerd bij het RAZU. De salariskosten worden volledig door het RAZU betaald, behalve voor medewerkers waarvoor loonsubsidie ontvangen wordt. Daarnaast biedt het RAZU tot 2 stagiairs per jaar kans om kennis te maken met het vakgebied.

Er zijn ca. 25 vrijwilligers verbonden aan het RAZU. Zij werken deels vanuit huis, deels in werkgroepen in de regio en deels in de kantoren van het RAZU. Vrijwilligers worden ingezet op ondersteunende werkzaamheden die niet tot de primaire taken van het RAZU behoren. Dit betreft vooral het maken van nadere toegangen op archieven, in de vorm van indexen of transcripties, en het ordenen en beschrijven van fotocollecties die door mensen of organisaties geschonken zijn aan het RAZU. Sinds 2024 zet het RAZU ook vrijwilligers in op cultuurhistorische projecten.

Organisatieontwikkeling

Om de rol als collectiebeheerder, dienstverlener en expertisecentrum goed te kunnen blijven vervullen moet het RAZU soepel meebewegen en anticiperen op ontwikkelingen in de veranderende context. Dit doet het RAZU door oog te houden voor de ontwikkelmogelijkheden van de medewerkers en het regelmatig herijken en, waar mogelijk, optimaliseren van de interne processen.

Informatiemanagement

Het RAZU werkt al enkele jaren voornamelijk, maar nog niet geheel digitaal. De introductie van de nieuwe Archiefwet vormt voor het RAZU een natuurlijk punt om over te stappen op volledig digitaal werken en digitaal archiveren. Dit vereist aanpassingen aan de processen en systemen van het RAZU, voornamelijk SharePoint, zodat digitale documenten zowel in de dynamische als semi-statische status goed kunnen worden beheerd. Ook is een vervangingsbesluit voorzien net als de implementatie van de selectielijst e-mail bewaren. De nieuwe Archiefwet zal naar verwachting meer impact hebben op de bedrijfsvoering van het RAZU, maar de precieze details zullen pas bekend worden met de vaststelling van de bijbehorende lagere regelgeving (Archiefregeling en Archiefbesluit). Deze zijn ten tijde van de opstelling van deze begroting nog niet bekend.

De website wordt actueel gehouden en ondersteunt de doorontwikkeling van de digitale dienstverlening.

Huisvesting

Het personeel en de bezoekers maken gebruik van de bestaande kantoor- en studiezaalruimten in het gemeentehuis van Wijk bij Duurstede. Vanwege het ontbreken van magazijnruimte binnen het gemeentehuis huurt het RAZU sinds 2023 extern aanvullende magazijnruimte.

Aansluitend aan de kantoren en studiezaal zijn de depots voor het RAZU gebouwd, die in mei 2011 in gebruik zijn genomen. De depots zijn eigendom van de gemeente Wijk bij Duurstede en worden voor een periode van 40 jaar kostendekkend verhuurd aan het RAZU. Vanwege de uitbreiding met Vijfheerenlanden wordt aanvullend sinds 2021 het grootste deel van het depot van de gemeente Wijk bij Duurstede gehuurd.

Op grond van eerdere inventarisaties is de verwachting dat de collectie van het RAZU door overbrenging vanuit de gemeenten zal groeien in omvang tot ruim zeven strekkende kilometer analoog materiaal.

Onderhoud kapitaalgoederen

Het RAZU heeft geen activiteiten die betrekking hebben op deze paragraaf.

Verbonden partijen

Het RAZU heeft geen activiteiten die betrekking hebben op deze paragraaf.

Grondbeleid

Het RAZU heeft geen activiteiten die betrekking hebben op deze paragraaf.

Programmaplan

Programma Openbaar en (her)bruikbaar archief

Het RAZU werkt in 2026 volgens het beleidsplan Openbaar en (her)bruikbaar archief. Dit beleidsplan loopt van 2024 tot en met 2027. Het beleidsplan kent vier activiteitenlijnen:

- Toezicht: **voor een controleerbare overheid**
fungeren als kwaliteitsbewaker en kenniscentrum ten aanzien van het informatiebeheer van de deelnemende gemeenten;
- Beheer: **voor een toekomstbestendige collectie**
zorgen voor de duurzame toegankelijkheid ('tenminste 100 jaar') van de in de archiefbewaarplaats berustende archieven en collecties van de deelnemende gemeenten en van particuliere archiefvormers uit de regio;
- Dienstverlening: **voor tevreden en productieve gebruikers**
fungeren als frontoffice voor de deelnemende gemeenten en als zodanig burgers en ambtenaren toegang verlenen tot de archieven en collecties;
- Publieksbereik: **voor meer maatschappelijk rendement**
nieuwsgierigheid opwekken en vergroten van kennis over het regionale verleden door bronnen en verhalen via cultuurhistorische activiteiten op een toegankelijke manier onder de aandacht brengen bij jong en oud.

In dit programmaplan wordt uitgelicht wat de verschillende activiteitenlijnen in 2026 aan regulier- en programmaspecifieke werkzaamheden verrichten. Voor meer achtergrondinformatie kunt u terecht bij het beleidsplan op: <https://www.razu.nl/beleidsplan24>

Activiteiten van toezicht

Inspectie

Het RAZU ziet er namens de gemeentearchivaris op toe dat het informatiebeheer van de gemeenten voldoet aan de bepalingen van de Archiefwet- en regelgeving.

Advies

Het RAZU ondersteunt gemeenten bij de inrichting van hun informatiehuishouding door advies te geven, verbinding onderling te versterken, gezamenlijke producten op te leveren en over nieuwe ontwikkelingen voor te lichten. Een belangrijke nieuwe ontwikkeling is de Archiefwet, welke waarschijnlijk in 2026 van kracht wordt.

Overbrenging

Het RAZU stelt de kaders bij overbrenging en begeleidt de verplichte overbrenging van gemeentelijke archieven. Daarbij wordt namens de gemeentearchivaris geadviseerd over het stellen van eventuele openbaarheidsbeperkingen.

Resultaten Toezicht en Advies in 2026

- Doelgerichte inspecties en toezichts-activiteiten, bijvoorbeeld bij vermoeden van schade aan archieven, uitvoering van kritieke processen en voortgang van verbetertrajecten
- Jaarlijkse toezichtsrapportage van de gemeentearchivaris voor de zes gemeenten en de GR RID-Utrecht
- Beoordelen van vernietigingslijsten
- Deelname aan Strategische Informatie Overleggen (SIO's) en Adviseur Aan Tafel overleggen (AAT's)
- Specifieke adviezen voor individuele gemeentelijke vraagstukken
- Inrichten en begeleiden van (tenminste) twee werkgroepen voor de verdieping van een onderwerp en/of het opleveren van een product
- Begeleiden van overbrengingen, waaronder metadaterings- en openbaarheidsadvies
- Voorlichten, kennis ontwikkeling en organiseren, waaronder het organiseren van een halfjaarlijkse regiobijeenkomst, het deelnemen aan landelijke

werkgroepen in het vakgebied en het vertalen van landelijke ontwikkelingen naar lokale situaties.

Activiteiten van Beheer en behoud

Inrichten van opname en beheer digitale archieven in e-depot

Begin 2025 is het e-depot van het RAZU opgeleverd en is daarmee de digitale archiefbewaarpplaats van de gemeenten in gebruik genomen. Er is een grote verscheidenheid aan vormen van gegevens vanuit de gemeenten en ook het hergebruik kent vele verschillende vormen. Het e-depot is daarom modulair opgezet en wordt ook in 2026 continu doorontwikkeld om aansluiting te blijven houden bij aanbod (gemeenten) en vraag (gebruikers).

Beheer van de collectie

Het grootste risico voor een archief is niet brand of water maar vergetelheid. Het is cruciaal dat alle archieven beschreven zijn, zodat zowel het RAZU, de gemeenten alsook de eindgebruiker weet welke informatie waar te vinden is. Deze 'toegangen' zijn online via de website te raadplegen. Gemeenten leveren deze informatie al aan, maar voor particuliere archieven werkt het RAZU nauw samen met aanleverende partijen. Bij overbrengen en schenking worden, waar nodig, openbaarheidsbeperkingen en auteursrechtelijke beperkingen toegekend.

Behoud van de collectie

Door materiele verzorging van de archieven, conservering, restauratie en een goed beheerd depot blijft de papieren collectie in goede staat.

Digitalisering van de collectie en nader toegankelijk maken

Veel bevroegde archieven en archieven die heel bijzonder zijn worden door het RAZU gedigitaliseerd. Daarnaast worden, met name door vrijwilligers, transcripties, indexen en andere verrijkingen toegevoegd. Zo zijn ze makkelijker door gebruikers te raadplegen en wordt de druk op de studiezaal verlaagd.

Acquisitie van particuliere archieven, publicaties en beeldmateriaal

Voor betrouwbaar en compleet beeld van het verleden kan het RAZU niet volstaan met enkel overheidsarchieven. Daarom is in de doelstelling van de gemeenschappelijke regeling uitdrukkelijk opgenomen dat het RAZU een zo breed mogelijke collectie bronnen uit en over de regio opbouwt.

Resultaten Beheer en Behoud in 2026

- Het basisniveau van toegankelijkheid blijft gehandhaafd conform de daarvoor geldende normen (100% overheidsarchieven, 90% particuliere archieven).
- Openbaarheidsbeperkingen en auteursrechten worden jaarlijks geactualiseerd (van beperkt openbaar naar openbaar).
- Vrijwilligers worden begeleid bij in hun diverse werkzaamheden. Denk hierbij aan het indexeren en transcriberen van bronnen.
- In beperkte mate, voor zover budget en mensen beschikbaar zijn, worden analoge bronnen gedigitaliseerd en online beschikbaar gesteld.
- Particuliere archieven, beeldmateriaal en publicaties worden opgenomen als zij een aanvulling zijn op de al aanwezige collectie.
- De collectie wordt gemonitord op schade en verval, zo nodig wordt overgegaan tot conservering of restauratie.

Activiteiten van dienstverlening

Dienstverlening aan inwoners

De dienstverlening aan inwoners vindt zowel in de studiezaal in Wijk bij Duurstede als via mail, telefoon en website plaats.

Dienstverlening aan gemeenten

Medewerkers van de aangesloten gemeenten worden via mail, telefoon en op locatie in Wijk bij Duurstede ondersteund met het vinden van informatie. Dit is de enige groep gebruikers die, onder voorwaarden, stukken mogen lenen uit het archief.

Resultaten Dienstverlening in 2026

- Aanbieden van volledige studiezaaldienstverlening in Wijk bij Duurstede van maandag t/m vrijdag. De studiezaal is 34 uur per week geopend.
- Mail en telefoon worden 40 uur per week beantwoord.
- Uitleen van dossiers aan gemeenten, waarbij de norm is dat aangevraagde dossiers binnen 3 werkdagen afgehaald kunnen worden in de studiezaal.
- Analyseren van de via mail en telefoon aan ons gestelde vragen en bepalen welke vragen we voortaan kunnen voorkomen door verandering (verbetering) van de teksten op de website.

- Ieder kwartaal een nieuwsbrief uitbrengen.
- Werven van een stagiair voor het uitzoeken van bronnen en het toevoegen van een nieuw thema aan het geschiedenislokaal.
- Een aantal activiteiten organiseren rondom het 30-jarig bestaan van het RAZU. Invulling van deze activiteiten wordt in 2025 nader uitgewerkt.

Activiteiten van publieksbereik in 2026

Cultuurhistorische activiteiten en partnerschap

Het RAZU faciliteert lokale en regionale cultuurhistorische activiteiten door advies te geven, beperkt inhoudelijk bij te dragen én financiële ondersteuning te bieden. Daarnaast is het RAZU een zichtbare partner voor cultuurhistorische organisaties (bijv. historische verenigingen en musea) en werkt het mee aan bruikleen voor tentoonstellingen. Incidenteel organiseert het RAZU een eigen cultuurhistorische activiteit en cursussen voor beginnend onderzoekers.

Zichtbaarheid

De collectie en de geschiedenis worden via het geschiedenislokaal Zuid-Utrecht, nieuwsbrieven en via verhalen en web-exposities op de website voor het voetlicht gebracht. Incidenteel is het RAZU ook op locatie aanwezig om de collectie in de spotlight te zetten of gebruikers te prikkelen.

Resultaten Publieksbereik in 2026

- Onderhouden van relaties met vaste samenwerkingspartners.
- Uitvoeren van cultuurhistorische activiteiten met erfgoedpartners, conform het Cultuurhistorisch Jaarplan 2026, dat begin 2026 wordt vastgesteld.
- Uitgeven van cultuurhistorische financiële bijdragen vanuit de 2%-algemene reserve.
- Op aanvraag verzorgen van bruiklenen aan musea.

Staat van Baten en Lasten

	Begrotings wijziging 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
LASTEN	€	€	€	€	€
Totaal personeelslasten	1.299.449	1.181.888	1.181.888	1.181.888	1.181.888
Totaal materiaalkosten c.a.	114.892	126.644	136.644	146.644	156.644
Totaal kosten archiefbewaarplaats	116.946	119.288	119.288	119.288	119.288
Totaal kosten overhead en oudbouw	167.674	157.642	157.642	154.636	151.642
Incidentele kosten 2% budget	25.000	0	0	0	0
Verbetering depotinrichting	0	0	0	0	0
Kosten e-depot	40.000	0	0	0	0
Incidentele digitaliseringskosten	27.500	0	0	0	0
Extra werkzaamheden Vijfheerenlanden	63.200	63.200	63.200	63.200	63.200
Totaal lasten (A)	1.864.661	1.648.663	1.658.663	1.665.657	1.672.663
BATEN					
Gemeente Bunnik	121.092	118.411	119.134	119.858	120.582
Gemeente Houten	374.752	365.759	368.136	370.514	372.892
Gemeente Rhenen	157.339	153.791	154.744	155.697	156.650
Gemeente Utrechtse Heuvelrug	381.494	372.649	375.008	377.367	379.726
Gemeente Vijfheerenlanden	427.992	418.031	420.685	423.339	425.993
Gemeente Wijk bij Duurstede	185.718	181.494	182.626	183.758	184.890
Totaal overige inkomsten	64.280	64.100	64.100	64.100	64.100
Totaal baten (B)	1.712.666	1.674.234	1.684.434	1.694.634	1.704.834
Resultaat voor bestemming	151.995	-25.571	-25.771	-28.977	-32.171
(+ = nadelig; - = voordelig)					

Staat van baten en lasten, vervolg

	Begrotings wijziging 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
LASTEN	€	€	€	€	€
Mutaties reserves					
Algemene reserve (2% winstopslag)	-32.321	-31.571	-31.771	-31.971	-32.171
Algemene reserve (2% winstopslag)	25.000	0	0	0	0
<u>Bestemmingsreserves:</u>					
Bestemmingsreserve e-depot	40.000	0	0	0	0
Bestemmingsreserve restauratie	10.000	0	0	0	0
Bestemmingsreserve digitalisering	27.500	0	0	0	0
Bestemmingsreserve personeel	75.000	0	0	0	0
Bestemmingsreserve financiering activa	6.816	6.000	6.000	2.994	0
Totaal mutaties reserves	151.995	-25.571	-25.771	-28.977	-32.171
Resultaat na bestemming	0	0	0	0	0
(+ = nadelig; - = voordelig)					

Specificatie van de lasten en baten

	Begrotings wijziging 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
	€	€	€	€	€
LASTEN					
Personele lasten					
Salarissen	1.188.785	1.153.062	1.153.062	1.153.062	1.153.062
Inhuur tijdelijk personeel	75.000	0	0	0	0
Overige personeelskosten (3% resp. 2,5%)	35.664	28.827	28.827	28.827	28.827
Totaal personeelslasten	1.299.449	1.181.888	1.181.888	1.181.888	1.181.888
Materiaalkosten c.a.					
Materiaalkosten	11.385	11.692	11.692	11.692	11.692
Organisatiekosten	7.969	8.184	8.184	8.184	8.184
Digitaliseringskosten	45.538	46.768	46.768	46.768	46.768
Kosten e-depot	50.000	60.000	70.000	80.000	90.000
Totaal materiaalkosten c.a.	114.892	126.644	136.644	146.644	156.644
Bestemmingsreserve personeel	-75.000	0	0	0	0
Incidentele/structurele inkomsten (RID)	-1.080	-900	-900	-900	-900
	-76.080	-900	-900	-900	-900
TOTAAL COMPONENT A	1.338.261	1.307.632	1.317.632	1.327.632	1.337.632

Specificatie van de lasten en baten, vervolg

	Begrotings wijziging 2025 €	Begroting 2026 €	Begroting 2027 €	Begroting 2028 €	Begroting 2029 €
Kosten archiefbewaarplaats					
Kosten archiefbewaarplaats (vergoeding voor kapitaallasten)	51.218	51.218	51.218	51.218	51.218
Exploitatiekosten	16.038	16.609	16.609	16.609	16.609
Servicekosten archief	25.413	26.318	26.318	26.318	26.318
Extra huur archiefbewaarplaats gemeente Wijk bij Duurstede	24.277	25.142	25.142	25.142	25.142
Totaal kosten archiefbewaarplaats	<u>116.946</u>	<u>119.288</u>	<u>119.288</u>	<u>119.288</u>	<u>119.288</u>
TOTAAL COMPONENT B	<u>116.946</u>	<u>119.288</u>	<u>119.288</u>	<u>119.288</u>	<u>119.288</u>
Kosten overhead en kantoor					
Huur kantoorruimten	58.238	46.252	46.252	46.252	46.252
Inhuur diensten	98.510	101.170	101.170	101.170	101.170
Kosten accountant	4.110	4.221	4.221	4.221	4.221
Afschrijvingen materiële vaste activa	6.816	6.000	6.000	2.994	0
Totaal kosten overhead en oudbouw	<u>167.674</u>	<u>157.642</u>	<u>157.642</u>	<u>154.636</u>	<u>151.642</u>
Bestemmingsreserve Financiering activa	-6.816	-6.000	-6.000	-2.994	0
TOTAAL COMPONENT C	<u>160.858</u>	<u>151.642</u>	<u>151.642</u>	<u>151.642</u>	<u>151.642</u>
TOTAAL KOSTEN GEMEENTEN	<u>1.698.961</u>	<u>1.585.463</u>	<u>1.595.463</u>	<u>1.602.457</u>	<u>1.609.463</u>

Specificatie van de lasten en baten, vervolg

	Begrotings wijziging 2025 €	Begroting 2026 €	Begroting 2027 €	Begroting 2028 €	Begroting 2029 €
Overige kosten					
Incidentele kosten 2% budget	25.000	0	0	0	0
Verbetering depotinrichting	0	0	0	0	0
Kosten e-depot	40.000	0	0	0	0
Restauratiekosten	10.000	0	0	0	0
Incidentele digitaliseringskosten	27.500	0	0	0	0
Extra werkzaamheden Vijfheerenlanden (personeelskosten)	53.200	53.200	53.200	53.200	53.200
Extra werkzaamheden Vijfheerenlanden (materiaalkosten)	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
Extra werkzaamheden Vijfheerenlanden (restauratiekosten)	5.000	5.000	5.000	5.000	5.000
	165.700	63.200	63.200	63.200	63.200
TOTAAL KOSTEN INCL. PROJECTEN	1.864.661	1.648.663	1.658.663	1.665.657	1.672.663
Storting algemene reserve (2% winstopslag)	32.321	31.571	31.771	31.971	32.171
Totale kosten incl. winstopslag	1.896.982	1.680.234	1.690.434	1.697.628	1.704.834

Specificatie van de lasten en baten, vervolg

		Begrotings wijziging 2025 €	Begroting 2026 €	Begroting 2027 €	Begroting 2028 €	Begroting 2029 €
BATEN						
Bijdrage component A						
Gemeente Bunnik	7,10%	94.961	92.788	93.498	94.207	94.917
Gemeente Houten	23,31%	311.981	304.841	307.172	309.503	311.835
Gemeente Rhenen	9,34%	125.040	122.178	123.113	124.047	124.981
Gemeente Utrechtse Heuvelrug	23,13%	309.506	302.422	304.735	307.048	309.361
Gemeente Vijfheerenlanden	26,02%	348.242	340.272	342.874	345.476	348.078
Gemeente Wijk bij Duurstede	11,10%	148.530	145.131	146.241	147.351	148.461
TOTAAL A	100,00%	1.338.261	1.307.632	1.317.632	1.327.632	1.337.632
Bijdrage component B						
Gemeente Bunnik	10,01%	11.709	11.943	11.943	11.943	11.943
Gemeente Houten	16,58%	19.385	19.774	19.774	19.774	19.774
Gemeente Rhenen	11,69%	13.674	13.948	13.948	13.948	13.948
Gemeente Utrechtse Heuvelrug	23,31%	27.265	27.811	27.811	27.811	27.811
Gemeente Vijfheerenlanden	25,35%	29.646	30.240	30.240	30.240	30.240
Gemeente Wijk bij Duurstede	13,06%	15.268	15.573	15.573	15.573	15.573
TOTAAL B	100,00%	116.946	119.288	119.288	119.288	119.288

Specificatie van de lasten en baten, vervolg

		Begrotings wijziging 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
		€	€	€	€	€
Bijdrage component C						
Gemeente Bunnik	7,49%	12.048	11.357	11.357	11.357	11.357
Gemeente Houten	22,40%	36.037	33.972	33.972	33.972	33.972
Gemeente Rhenen	9,66%	15.540	14.650	14.650	14.650	14.650
Gemeente Utrechtse Heuvelrug	23,15%	37.243	35.109	35.109	35.109	35.109
Gemeente Vijfheerenlanden	25,93%	41.712	39.323	39.323	39.323	39.323
Gemeente Wijk bij Duurstede	11,36%	18.278	17.231	17.231	17.231	17.231
TOTAAL C	100,00%	160.858	151.642	151.642	151.642	151.642
Bijdrage van gemeenten						
Gemeente Bunnik		118.718	116.089	116.798	117.508	118.218
Gemeente Houten		367.403	358.587	360.918	363.249	365.581
Gemeente Rhenen		154.254	150.775	151.710	152.644	153.578
Gemeente Utrechtse Heuvelrug		374.013	365.342	367.655	369.968	372.280
Gemeente Vijfheerenlanden		419.600	409.834	412.436	415.038	417.641
Gemeente Wijk bij Duurstede		182.076	177.935	179.045	180.155	181.265
TOTAAL bijdragen		1.616.065	1.578.563	1.588.563	1.598.563	1.608.563
Bijdrage 2% winstopslag						
Gemeente Bunnik		2.374	2.322	2.336	2.350	2.364
Gemeente Houten		7.348	7.172	7.218	7.265	7.312
Gemeente Rhenen		3.085	3.016	3.034	3.053	3.072
Gemeente Utrechtse Heuvelrug		7.480	7.307	7.353	7.399	7.446
Gemeente Vijfheerenlanden		8.392	8.197	8.249	8.301	8.353
Gemeente Wijk bij Duurstede		3.642	3.559	3.581	3.603	3.625
TOTAAL 2% winstopslag		32.321	31.571	31.771	31.971	32.171

	Begrotings wijziging 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
	€	€	€	€	€
Overige inkomsten					
Overige inkomsten (prestatieovereenkomst Vijfheerenlanden)	63.200	63.200	63.200	63.200	63.200
Overige inkomsten (structureel: dienstverlening aan RID)	1.080	900	900	900	900
Totaal overige inkomsten	64.280	64.100	64.100	64.100	64.100
Totaal baten exclusief mutaties reserves	1.712.666	1.674.234	1.684.434	1.694.634	1.704.834
Mutaties reserves					
Algemene reserve (2% winstopslag)	25.000	0	0	0	0
Bestemmingsreserve e-depot	40.000	0	0	0	0
Bestemmingsreserve restauratie	10.000	0	0	0	0
Bestemmingsreserve digitalisering	27.500	0	0	0	0
Bestemmingsreserve personeel	75.000	0	0	0	0
Bestemmingsreserve financiering activa	6.816	6.000	6.000	2.994	0
Totaal mutaties reserves	184.316	6.000	6.000	2.994	0
Resultaat exploitatie (te bestemmen)	151.995	-25.571	-25.771	-28.977	-32.171
Resultaat reserves	-151.995	25.571	25.771	28.977	32.171
Totaal baten incl. mutaties reserves	1.864.661	1.648.663	1.658.663	1.665.657	1.672.663

Verdeelsleutels en bijdragen

Verdeelsleutel 2021 - 2026 * op basis van begroting 2021

	component A		component B		component C
	inwoners		meters archief		aandeel A en B in kosten
Gemeente Bunnik	15.192	7,10%	716	10,01%	7,49%
Gemeente Houten	49.911	23,31%	1.185	16,58%	22,40%
Gemeente Rhenen	20.004	9,34%	836	11,69%	9,66%
Gemeente Utrechtse Heuvelrug	49.515	23,13%	1.666	23,31%	23,15%
Gemeente Vijfheerenlanden	55.712	26,02%	1.812	25,35%	25,93%
Gemeente Wijk bij Duurstede	23.762	11,10%	933	13,06%	11,36%
Totaal	214.096	100,00%	7.147	100,00%	100,00%
Berekening %-component C					
component A	710.207	86,50%			
component B	110.857	13,50%			
	821.064	100,00%			

* = Op 3 april 2024 heeft het bestuur van het RAZU de verdeelsleutel verlengd t/m 2029

Bijdrage per gemeente	Begrotings wijziging 2025 €	Begroting 2026 €	Begroting 2027 €	Begroting 2028 €	Begroting 2029 €
Gemeente Bunnik					
A. Personeel en materiaal	94.961	92.788	93.498	94.207	94.917
B. Archiefbewaarplaats	11.709	11.943	11.943	11.943	11.943
C. Overheadkosten en kantoor	12.048	11.357	11.357	11.357	11.357
Bijdrage 2% winstopslag	2.374	2.322	2.336	2.350	2.364
Totale bijdrage	121.092	118.411	119.134	119.858	120.582
Gemeente Houten					
A. Personeel en materiaal	311.981	304.841	307.172	309.503	311.835
B. Archiefbewaarplaats	19.385	19.774	19.774	19.774	19.774
C. Overheadkosten en kantoor	36.037	33.972	33.972	33.972	33.972
Bijdrage 2% winstopslag	7.348	7.172	7.218	7.265	7.312
Totale bijdrage	374.752	365.759	368.136	370.514	372.892
Gemeente Rhenen					
A. Personeel en materiaal	125.040	122.178	123.113	124.047	124.981
B. Archiefbewaarplaats	13.674	13.948	13.948	13.948	13.948
C. Overheadkosten en kantoor	15.540	14.650	14.650	14.650	14.650
Bijdrage 2% winstopslag	3.085	3.016	3.034	3.053	3.072
Totale bijdrage	157.339	153.791	154.744	155.697	156.650

Bijdrage per gemeente, vervolg	Begrotings wijziging 2025 €	Begroting 2026 €	Begroting 2027 €	Begroting 2028 €	Begroting 2029 €
Gemeente Utrechtse Heuvelrug					
A. Personeel en materiaal	309.506	302.422	304.735	307.048	309.361
B. Archiefbewaarplaats	27.265	27.811	27.811	27.811	27.811
C. Overheadkosten en kantoor	37.243	35.109	35.109	35.109	35.109
Bijdrage 2% winstopslag	7.480	7.307	7.353	7.399	7.446
Totale bijdrage	381.494	372.649	375.008	377.367	379.726
Gemeente Vijfheerenlanden					
A. Personeel en materiaal	348.242	340.272	342.874	345.476	348.078
B. Archiefbewaarplaats	29.646	30.240	30.240	30.240	30.240
C. Overheadkosten en kantoor	41.712	39.323	39.323	39.323	39.323
Bijdrage 2% winstopslag	8.392	8.197	8.249	8.301	8.353
Totale bijdrage	427.992	418.031	420.685	423.339	425.993
Gemeente Wijk bij Duurstede					
A. Personeel en materiaal	148.530	145.131	146.241	147.351	148.461
B. Archiefbewaarplaats	15.268	15.573	15.573	15.573	15.573
C. Overheadkosten en kantoor	18.278	17.231	17.231	17.231	17.231
Bijdrage 2% winstopslag	3.642	3.559	3.581	3.603	3.625
Totale bijdrage	185.718	181.494	182.626	183.758	184.890
Totaal gemeentelijke bijdragen	1.648.386	1.610.134	1.620.334	1.630.534	1.640.734

Toelichting op de reserves

Algemene reserve

De algemene reserve is gericht op het uitvoeren van de niet-wettelijke taak uit de Gemeenschappelijke Regeling. Dit is het “vervullen van de functie van regionaal kennis- en informatiecentrum op het gebied van de lokale en regionale geschiedenis door het opbouwen en beheren van een zo breed mogelijke collectie (regionaal) historische bronnen en deze op een zo actief mogelijke wijze dienstbaar maken voor het publiek”

De reserve wordt gevuld vanuit de 2% winstopslag op de deelnemersbijdrage. Deze winstopslag is ingevoerd vanuit afspraken met de Belastingdienst en mag alleen gebruikt worden voor deze niet-wettelijke taak. Daarmee is de algemene reserve enkel inzetbaar voor cultuurhistorie en kan de reserve niet worden ingezet voor bedrijfsvoering of eventuele negatieve exploitatieresultaten.

In 2024 zijn, naast kleine kostenposten, twee grotere projecten gefinancierd uit de algemene reserve. Dit zijn de uitgave van de bronnengids koloniaal verleden, inclusief reizende expositie langs de zes gemeenten; en de maand van de geschiedenis met de expositie bij het Waterlinie Museum en de online speurtocht voor scholieren.

Bestemmingsreserve e-depot

De bestemmingsreserve e-depot is gericht op het financieren van de (door)ontwikkeling van het e-depot en wordt gebruikt voor incidentele uitgaven. Structurele uitgaven zijn ten laste van het reguliere e-depotbudget. De bestemmingsreserve is in 2016 opgericht met gelden uit de toen opgeheven bestemmingsreserve waterschade en is sindsdien aangevuld met overschotten, met name uit de reguliere e-depotbudgetten.

2024 was het tweede jaar van de ontwikkeling van het basis e-depot. In dit jaar is de bestemmingsreserve met name ingezet voor de inhuur van expertise en de ontwikkeling van de front-end van het e-depot.

Bestemmingsreserve digitalisering

De bestemmingsreserve digitalisering is gericht op het ondersteunen van het digitaliseringsbeleid van het RAZU en de incidentele kosten rondom digitaal werken. De bestemmingsreserve is in 2016 opgericht met gelden uit de toen opgeheven bestemmingsreserve waterschade en is sindsdien aangevuld met overschotten, met name uit de reguliere digitaliseringsbudgetten.

In 2024 heeft het RAZU, met name door krapte in personeel, nauwelijks uitvoer kunnen geven aan de geplande projecten. De bestemmingsreserve is daarmee fors minder uitgeput dan was begroot.

Bestemmingsreserve Restauratie

De bestemmingsreserve restauratie wordt ingezet voor restauratie- en depotwerkzaamheden, gericht op het langdurig beheren en conserveren van de collectie. De bestemmingsreserve is in 2016 opgericht met gelden uit de toen opgeheven bestemmingsreserve waterschade en is sindsdien aangevuld met overschotten uit verschillende posten.

In 2024 waren er geen kritieke restauratiewerkzaamheden die met spoed moesten worden opgepakt en had het RAZU geen capaciteit om reguliere restauratiewerkzaamheden uit te voeren.

Bestemmingsreserve Financiering Activa

De bestemmingsreserve financiering activa is in 2023 gevormd en wordt ingezet om de afschrijvingskosten van het nieuwe meubilair te dekken.

Bestemmingsreserve Personeel

De bestemmingsreserve personeel vormt de bron voor incidentele personele inhuur. In de afgelopen jaren zijn de primaire toevoegingen en onttrekkingen in het teken van de uitvoering van de prestatieovereenkomst Vijfheerenlanden gedaan. Hoewel er sterke behoefte was aan additioneel personeel is het in 2024 niet gelukt om alle gewenste inhuur te organiseren. Daardoor is de onttrekking lager dan begroot.

Verloopoverzicht reserves

Omschrijving	1-1-2026	Stortingen Toelichting	Onttrekkingen Toelichting	31-12-2026
Algemene reserve (2%-opslag)	48.951	31.571 Storting 2% winstopslag	0 Incidentele kosten 2% budget	80.522
Algemene reserve (vriendenstichting)	11.050	0	0	11.050
Bestemmingsreserves				
E-depot	11.453	0	0	11.453
Digitalisering	2.500	0	0	2.500
Restauratie	8.920	0	0	8.920
Financiering activa	14.994	0	6.000	8.994
Totaal reserves	97.868	31.571	6.000	123.439

Omschrijving	1-1-2027	Stortingen Toelichting	Onttrekkingen Toelichting	31-12-2027
Algemene reserve (2%-opslag)	80.522	31.771 Storting 2% winstopslag	0 Incidentele kosten 2% budget	112.294
Algemene reserve (vriendenstichting)	11.050	0	0	11.050
Bestemmingsreserves				
E-depot	11.453	0	0	11.453
Digitalisering	2.500	0	0	2.500
Restauratie	8.920	0	0	8.920
Financiering activa	8.994	0	6.000	2.994
Totaal reserves	123.439	31.771	6.000	149.211

Verloopoverzicht reserves, vervolg

Omschrijving	1-1-2028	Stortingen Toelichting	Onttrekkingen Toelichting	31-12-2028
Algemene reserve (2%-opslag)	112.294	31.971 Storting 2% winstopslag	0 Incidentele kosten 2% budget	144.265
Algemene reserve (vriendenstichting)	11.050	0	0	11.050
Bestemmingsreserves				
E-depot	11.453	0	0	11.453
Digitalisering	2.500	0	0	2.500
Restauratie	8.920	0	0	8.920
Financiering activa	2.994	0	2.994	0
Totaal reserves	149.211	31.971	2.994	178.188

Omschrijving	1-1-2029	Stortingen Toelichting	Onttrekkingen Toelichting	31-12-2029
Algemene reserve (2%-opslag)	144.265	32.171 Storting 2% winstopslag	0 Incidentele kosten 2% budget	176.436
Algemene reserve (vriendenstichting)	11.050	0	0	11.050
Bestemmingsreserves				
E-depot	11.453	0	0	11.453
Digitalisering	2.500	0	0	2.500
Restauratie	8.920	0	0	8.920
Totaal reserves	178.188	32.171	0	210.359

De lasten en baten per taakveld

Begroting 2026

A. Lasten (excl. mutaties reserves)

	Verdeling over taakvelden				
	B&B	T&A	D	P	
€	€	€	€	€	€
Personele lasten	1.181.888	596.886	284.342	220.602	80.059
Materiaalkosten c.a.	126.644	85.999	8.046	32.190	409
Kosten archiefbewaarplaats	119.288	119.288	0	0	0
Kosten overhead en kantoor	157.642	78.822	39.411	31.529	7.882
Extra werkzaamheden Vijfheerenlanden	63.200	63.200	0	0	0
Totaal lasten (excl. mutaties reserves)	1.648.663	944.195	331.799	284.321	88.350

C. Lasten (mutaties reserves)

Storting algemene reserve (2% winsttopslag)	31.571	0	0	0	31.571
Totaal lasten reservemutaties	31.571	0	0	0	31.571

Totaal lasten (A+C)	1.680.234	944.195	331.799	284.321	119.921
---------------------	-----------	---------	---------	---------	---------

B. Baten (excl. mutaties reserves)

	Verdeling over taakvelden				
	B&B	T&A	D	P	
€	€	€	€	€	€
Incidentele inkomsten	64.100	63.200	900	0	0
Bijdragen gemeenten component A tm C	1.578.563	860.779	322.940	277.570	117.276
Bijdrage gemeenten 2% winsttopslag	31.571	17.215	6.459	5.551	2.345

Totaal baten (excl. mutaties reserves)	1.674.234	941.194	330.299	283.121	119.621
--	-----------	---------	---------	---------	---------

D. Baten (mutaties reserves)

Onttr. bestemmingsres. financiering activa	6.000	3.000	1.500	1.200	300
Totaal baten reservemutaties	6.000	3.000	1.500	1.200	300

Totaal baten (B+D)	1.680.234	944.194	331.799	284.321	119.921
--------------------	-----------	---------	---------	---------	---------

Saldo exploitatie 25.571
'verlies'

Saldo reservemutaties -25.571
'winst'

Totaal saldo 0
'winst'

Begroting 2027

A. Lasten (excl. mutaties reserves)

	Verdeling over taakvelden				
	B&B	T&A	D	P	
€	€	€	€	€	€
Personele lasten	1.181.888	596.886	284.342	220.602	80.059
Materiaalkosten c.a.	136.644	93.999	9.046	33.190	409
Kosten archiefbewaarplaats	119.288	119.288	0	0	0
Kosten overhead en kantoor	157.642	78.822	39.411	31.529	7.882
Extra werkzaamheden Vijfheerenlanden	63.200	63.200	0	0	0
Totaal lasten (excl. mutaties reserves)	1.658.663	952.195	332.799	285.321	88.350

C. Lasten (mutaties reserves)

Storting algemene reserve (2% winsttopslag)	31.771	0	0	0	31.771
Totaal lasten reservemutaties	31.771	0	0	0	31.771

Totaal lasten (A+C)	1.690.434	952.195	332.799	285.321	120.121
---------------------	-----------	---------	---------	---------	---------

B. Baten (excl. mutaties reserves)

	Verdeling over taakvelden				
	B&B	T&A	D	P	
€	€	€	€	€	€
Incidentele inkomsten	64.100	63.200	900	0	0
Bijdragen gemeenten component A tm C	1.588.563	868.622	323.921	278.550	117.472
Bijdrage gemeenten 2% winsttopslag	31.771	17.372	6.478	5.571	2.349

Totaal baten (excl. mutaties reserves)	1.684.434	949.194	331.299	284.121	119.821
--	-----------	---------	---------	---------	---------

D. Baten (mutaties reserves)

Onttr. bestemmingsres. financiering activa	6.000	3.000	1.500	1.200	300
Totaal baten reservemutaties	6.000	3.000	1.500	1.200	300

Totaal baten (B+D)	1.690.434	952.194	332.799	285.321	120.121
--------------------	-----------	---------	---------	---------	---------

Saldo exploitatie 25.771
'verlies'

Saldo reservemutaties -25.771
'winst'

Totaal saldo 0
'winst'

De lasten en baten per taakveld, vervolg

Begroting 2028

A. Lasten (excl. mutaties reserves)

	Verdeling over taakvelden				
	B&B	T&A	D	P	
€	€	€	€	€	€
Personele lasten	1.181.888	596.886	284.342	220.602	80.059
Materiaalkosten c.a.	146.644	101.999	10.046	34.190	409
Kosten archiefbewaarplaats	119.288	119.288	0	0	0
Kosten overhead en kantoor	154.636	77.319	38.659	30.927	7.732
Extra werkzaamheden Vijfheerenlanden	63.200	63.200	0	0	0
Totaal lasten (excl. mutaties reserves)	1.665.657	958.692	333.047	285.719	88.200

C. Lasten (mutaties reserves)

Storting algemene reserve (2% winsttopslag)	31.971	0	0	0	31.971
Totaal lasten reservemutaties	31.971	0	0	0	31.971
Totaal lasten (A+C)	1.697.628	958.692	333.047	285.719	120.171

B. Baten (excl. mutaties reserves)

	Verdeling over taakvelden				
	B&B	T&A	D	P	
€	€	€	€	€	€
Incidentele inkomsten	64.100	63.200	900	0	0
Bijdragen gemeenten component A tm C	1.598.563	876.465	324.901	279.530	117.668
Bijdrage gemeenten 2% winsttopslag	31.971	17.529	6.498	5.591	2.353
Totaal baten (excl. mutaties reserves)	1.694.634	957.194	332.299	285.121	120.021

D. Baten (mutaties reserves)

Onttr. bestemmingsres. financiering activa	2.994	1.497	749	599	150
Totaal baten reservemutaties	2.994	1.497	749	599	150
Totaal baten (B+D)	1.697.628	958.691	333.048	285.720	120.171
Saldo exploitatie					28.977 'verlies'
Saldo reservemutaties					-28.977 'winst'
Totaal saldo					0 'winst'

Begroting 2029

A. Lasten (excl. mutaties reserves)

	Verdeling over taakvelden				
	B&B	T&A	D	P	
€	€	€	€	€	€
Personele lasten	1.181.888	596.886	284.342	220.602	80.059
Materiaalkosten c.a.	156.644	109.999	11.046	35.190	409
Kosten archiefbewaarplaats	119.288	119.288	0	0	0
Kosten overhead en kantoor	151.642	75.822	37.911	30.329	7.582
Extra werkzaamheden Vijfheerenlanden	63.200	63.200	0	0	0
Totaal lasten (excl. mutaties reserves)	1.672.663	965.195	333.299	286.121	88.050

C. Lasten (mutaties reserves)

Storting algemene reserve (2% winsttopslag)	32.171	0	0	0	32.171
Totaal lasten reservemutaties	32.171	0	0	0	32.171
Totaal lasten (A+C)	1.704.834	965.195	333.299	286.121	120.221

B. Baten (excl. mutaties reserves)

	Verdeling over taakvelden				
	B&B	T&A	D	P	
€	€	€	€	€	€
Incidentele inkomsten	64.100	63.200	900	0	0
Bijdragen gemeenten component A tm C	1.608.563	884.308	325.882	280.511	117.864
Bijdrage gemeenten 2% winsttopslag	32.171	17.686	6.518	5.610	2.357
Totaal baten (excl. mutaties reserves)	1.704.834	965.194	333.300	286.121	120.221

D. Baten (mutaties reserves)

Onttr. bestemmingsres. financiering activa	0	0	0	0	0
Totaal baten reservemutaties	0	0	0	0	0
Totaal baten (B+D)	1.704.834	965.194	333.300	286.121	120.221
Saldo exploitatie					32.171 'verlies'
Saldo reservemutaties					-32.171 'winst'
Totaal saldo					0 'winst'

Geprognoseerde balans per 31 december

(Voor resultaatverdeling)

	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
	€	€	€	€
ACTIVA				
<u>Vaste activa</u>				
Materiële vaste activa	13.074	7.074	4.080	4.080
<u>Vlottende activa</u>				
Liquide middelen	749.378	717.950	686.721	655.692
Overlopende activa	156.385	156.385	156.385	156.385
Totaal activa	918.837	881.409	847.186	816.157
PASSIVA				
<u>Vaste passiva</u>				
Algemene reserve (2% winstopslag)	80.522	112.294	144.265	176.436
Algemene reserve (vriendenstichting)	11.050	11.050	11.050	11.050
Bestemmingsreserves	31.867	25.867	22.873	22.873
Reserves	123.439	149.211	178.188	210.359
Gerealiseerd resultaat	0	0	0	0
<i>Eigen vermogen</i>	123.439	149.211	178.188	210.359
Vaste schulden, met een rentetypische looptijd langer dan één jaar	295.345	232.145	168.945	105.745
<u>Vlottende passiva</u>				
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	500.053	500.053	500.053	500.053
Totaal passiva	918.837	881.409	847.186	816.157

Colofon

Begroting 2026

8 september 2025

Afbeelding voorpagina: Tekening uit de Flora Batava van een *Polygonum lapathifolium* var. *nodosa* (bleekbloeiende duizendknoop met gezwollen geledingen), 1844. Toegang 400 Topografisch Historische Atlas Algemeen, inventarisnummer 12.

Tekst:

W.A. Bakker

directeur-archivaris

Regionaal Archief Zuid-Utrecht

Karel de Grotestraat 30

3962CL Wijk bij Duurstede

<https://www.razu.nl>